KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2021/1889,

23. juuli 2021,

millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 95/93 seoses teenindusaegade kasutamise eeskirjade kohaldamisest ajutist vabastust käsitlevate meetmete pikendamisega COVID-19 kriisi tõttu

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 18. jaanuari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 95/93 ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta, [1] eriti selle artikli 10a lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

(1) Lennuliikluse nõudluse märkimisväärse vähenemise ning liikmesriikides ja kolmandates riikides COVID-19 leviku piiramiseks võetud otseste meetmete tõttu põhjustab COVID-19 kriis jätkuvalt lennuliikluse vähenemist. Eurocontroli teatel on lennuliikluse maht EMP õhuruumis olnud 2021. aasta esimeses pooles suhteliselt stabiilne, moodustades ligikaudu 38 % 2019. aasta vastava perioodi lennuliiklusmahust, ning täheldatakse kasvutendentsi. Eurocontroli prognoosides eeldatakse, et kõige realistlikuma stsenaariumi kohaselt jõuab aasta keskmine lennuliikluse maht 2021. ja 2022. aastal vastavalt 50 %ni ja 72 %ni.

(2) Kuna lennuettevõtjad ei saa seda olukorda kontrollida, on lennuteenuste vabatahtlik või kohustuslik tühistamine lennuettevõtja poolt vastavalt nõudluse muutumisele vajalik või õiguspärane reaktsioon tekkinud olukorrale.

(3) Määruse (EMÜ) nr 95/93 artikli 8 lõike 2 kohaselt, tõlgendatuna koostoimes artikli 10 lõikega 2, peavad lennuettevõtjad kasutama vähemalt 80 % neile jaotatud teenindusaegade sarjast, vastasel korral kaotavad nad varem omandatud õiguse nendele teenindusaegadele (seda nimetatakse kasutuskohustuseks). COVID-19 kriisi arvesse võttes ning selleks, et kaitsta lennuettevõtjate finantsolukorda ja vältida selliste tühjade või valdavalt tühjade lendude kahjulikku keskkonnamõju, mida korraldatakse ainult vastavate lennujaama teenindusaegade säilitamiseks, peatati kasutamiskohustuse kohaldamine 1. märtsist 2020 kuni 28. märtsini 2021.

(4) Võttes arvesse COVID-19 kriisi jätkuvat mõju lennuliiklusele, muutis liit 16. veebruaril 2021 määrust (EMÜ) nr 95/93, et vabastada lennuettevõtjad kasutamiskohustusest ka 2021. aasta suviseks sõiduplaani perioodiks, peatades selle kohustuse kohaldamise täiendavaks ajavahemikuks 28. märtsist 2021 kuni 30. oktoobrini 2021.

(5) Määruse (EMÜ) nr 95/93 artikli 10a lõike 5 kohaselt on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta artikli 10a lõikes 3 sätestatud kasutamiskohustuse kohaldamise peatamise perioodi.

(6) Peale selle on komisjonil määruse (EMÜ) nr 95/93 artikli 10a lõike 5 kohaselt juhul, kui see on rangelt vajalik, et arvestada COVID-19 kriisi muutuvat mõju lennuliikluse mahule, õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta teenindusaegade kasutamise määra vahemikus 30–70 %.

(7) Hoolimata järkjärgulisest kasvust on lennuliiklus 2021. aasta esimeses pooles 2019. aasta vastava perioodiga võrreldes jätkuvalt vähene, moodustades keskmiselt ligikaudu 38 % 2019. aasta vastava perioodi lennuliiklusest. Tunnistades, et lennuliikluse taastumise täpne prognoosimine on keeruline, on mõistlik eeldada, et lähitulevikus jätkub sama olukord ning erinevus 2021. aasta ja 2019. aasta lennuliikluse vahel väheneb järjepidevalt. Eurocontroli 21. mai 2021. aasta nelja aasta prognoosi kõige tõenäolisema stsenaariumi kohaselt, mille puhul eeldatakse, et vaktsineerimine saavutab tõhususe 2022. aastal, jõuavad iga-aastased lennuliikluse mahud 2021. ja 2022. aastal keskmiselt vastavalt 50 %ni ja 72 %ni 2019. aasta vastavast tasemest. Kättesaadavate Eurocontroli 2021. aasta igakuiste prognooside ja kättesaadavate Eurocontroli 2022. aasta keskmiste näitajate põhjal moodustab lennuliiklus 2021./2022. aasta talvisel sõiduplaani perioodil 70 % 2019. aasta tasemest.

[1] EÜT L 14, 22.1.1993, lk 1.

(8) Maailma Terviseorganisatsiooni ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse koostatud andmed näitavad, et jätkuvalt väiksem lennuliiklus on tingitud COVID-19 kriisi mõjust. Kättesaadavad andmed näitavad, et juhtude muutuv arv on seotud liikmesriikide ja kolmandate riikide reageerimisega nendele muutuvatele arvudele, kes võtavad vastu meetmeid, mis lennuliiklust mõjutavad ja mille tulemusel lennuliiklus väheneb. Sellised meetmed, mille saab kehtestada või tühistada väga lühikese etteteatamisajaga, soodustavad ebakindluse õhkkonda ning mõjuvad negatiivselt tarbijate kindlustundele ja broneerimisharjumustele.

(9) COVID-19 juhtude arvu suurenemise ja uute variantide võimaliku leviku tõttu on mõistlik eeldada, et eeloleval talvisel sõiduplaani perioodil (31. oktoober 2021 kuni 26. märts 2022) tühistatakse COVID-19 kriisi tõttu märkimisväärne arv broneeringuid, kui lennuettevõtjatelt nõutaks kõigi 2019. aasta teenindusaegade täies mahus kasutamist kooskõlas määruse (EMÜ) nr 95/93 artikliga 8.

(10) Seepärast on vaja pikendada määruse (EMÜ) nr 95/93 artikli 10a lõikes 3 sätestatud perioodi 31. oktoobrist 2021 kuni 26. märtsini 2022.

(11) Nõudlus reiside järele talvisel sõiduplaani perioodil 31. oktoobrist 2021 kuni 26. märtsini 2022 võib olenemata vaktsineerimiskampaaniate edenemisest, reisimise suuremast ohutusest ja riiklike reisimist mõjutavate meetmete leevendamisest siiski jääda väikeseks. Püsivalt väike nõudlus talvisel sõiduplaani perioodil võib tõenäoliselt olla märk pikaajalistest struktuursetest muutustest turul ja tarbijate käitumises. Seepärast tuleks teenindusaegade kasutamise määra puhul ühelt poolt vältida soovimatuid negatiivseid tagajärgi lennuettevõtjate finantsolukorrale ja selliste tühjade või valdavalt tühjade lendude kahjulikku keskkonnamõju, mis korraldatakse ainult teenindusaegadega seotud varasemate õiguste säilitamiseks, ja teiselt poolt stimuleerida lennuettevõtjaid lennujaama läbilaskevõimet tõhusalt kasutama või vabastama teenindusaegu teiste kasutajate jaoks ühisvarusse, et tagada lennujaama läbilaskevõime tõhus kasutamine.

(12) Peale selle tuleks teenindusaegade kasutamise määr kehtestada sellisel tasemel, millega tagatakse minimaalsed teenused reisijate usalduse suurendamiseks, lennujaama läbilaskevõime tõhus kasutamine 2021./2022. aasta talvisel sõiduplaani perioodil ja usaldusväärne ühendatus.

(13) Teenindusaegade kasutamise määra puhul tuleks arvesse võtta ka pikemaajalisi struktuurseid muutusi turul ja tarbijate käitumises, et võimaldada turul järk-järgult kohaneda muutuva nõudlusega ja vabastada läbilaskevõime 2022./2023. aasta talviseks sõiduplaani perioodiks. Eelkõige on mõned lennuettevõtjad kasutanud 2020. aastal ja 2021. aasta alguses ajutisi teenindusaegu, ilma et nad saaksid teenindusaegadele varasemaid õigusi.

(14) Seepärast tuleks 2021./2022. aasta talvise sõiduplaani perioodi teenindusaegade kasutamise määraks kehtestada 50 %.

(15) Kuigi üldiselt eeldatakse, et lennuettevõtjad hakkavad tegutsema niipea, kui nõudlus taastub, kaasneb madalama kasutuskünnisega oht, et mõned lennuettevõtjad võivad piirata oma tegevust teatavates lennujaamades üksnes sellega, mis on minimaalselt vajalik selleks, et säilitada oma varasemaid õigusi kõnealustele teenindusaegadele, kahjustades niiviisi konkurente, lennujaamade käitajaid ja tarbijaid. Lennujaama teatava läbilaskevõime võimalik vabastamine selle uue kasutusmäära tõttu ei tekita tõenäoliselt olulisi häireid lennuettevõtjate tegevuses ja võrgustikes, mida tekitaks kõrgem määr.

(16) Eelkõige teenindusaegade koordinaatorite ja lennuettevõtjate jaoks õiguskindluse tagamiseks peaks käesolev delegeeritud määrus jõustuma viivitamata järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EMÜ) nr 95/93 artikli 10a lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui seoses teenindusaegadega, mida ei ole artikli 10 lõike 2a kohaselt koordinaatorile ümberjaotamiseks antud, tõendab lennuettevõtja 28. märtsist 2021 kuni 26. märtsini 2022 kestva ajavahemiku puhul ning artikli 8 lõike 2 ja artikli 10 lõike 2 kohaldamisel koordinaatorile rahuldaval viisil, et asjaomane lennuettevõtja on kasutanud kõnealust teenindusaegade sarja koordinaatori loale vastavalt vähemalt 50 % sõiduplaani perioodi jooksul, mis kestab 28. märtsist 2021 kuni 30. oktoobrini 2021, ja 50 % sõiduplaani perioodi jooksul, mis kestab 31. oktoobrist 2021 kuni 26. märtsini 2022, on lennuettevõtjal õigus kasutada sama teenindusaegade sarja järgmisel samaväärsel sõiduplaani perioodil.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud ajavahemiku jooksul on artikli 10 lõikes 4 ja artikli 14 lõike 6 punktis a osutatud protsendimäär 50 % sõiduplaani perioodil 28. märtsist 2021 kuni 30. oktoobrini 2021 ja 50 % sõiduplaani perioodil 31. oktoobrist 2021 kuni 26. märtsini 2022.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. juuli 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN